

MEV GÖKKUŞAĞI ÖZEL EĞİTİM ANAOKULU
REHBERLİK ve PSİKOLOJİK DANIŞMA HİZMETLERİ

0-6 YAŞ ARASI ÇOCUKLARDA MAHREMİYET EĞİTİMİ
Meral TUTAN

ÇOCUKLARDA MAHREMİYET EĞİTİMİ

Çocukların 0-6 yaş dönemi gelişim sürecinde mahremiyet eğitimi önemli bir yer tutmaktadır. Çünkü insan kişiliğinin temeli okul öncesi dediğimiz bu dönemde atılır. Kimi ebeveynler henüz erken veya daha çocuk diyerek mahremiyet eğitimi ileri yaşlara bırakmaktadır ancak bu yanlış bir düşüncedir. Çünkü bu eğitimin verilmesi çocuğun ruhsal ve cinsel açıdan korunması adına önemlidir.

Mahremiyet eğitimi dediğimiz "özel bölge eğitimi";

- çocuğun kendinin ve diğer insanların özelinin farkına varması,
- kendi özel alanını koruması,
- diğer insanların özeline saygı duyması,
- kendi ile çevresi arasında sağlıklı sınırlar çizmesi,
- istemediği her dokunuş ve talebe hayır diyebilme özgürlüğüne sahip olduğu bilgilerini içerir.

- BU EĞİTİMİ KİMLER VERMELİDİR?
- BU EĞİTİM VERİLİRKEN DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN DURUM VE DAVRANIŞLAR NELERDİR?
- ÇOCUKLARA TAM OLARAK KAÇ YAŞINDA MAHREMİYET EĞİTİMİ VERİLMELİDİR?

- Vücudunun özel olan bölgeleri ve bu bölgelerin gizlenmesi gerektiği çocuğa iki yaşından itibaren anne veya babası tarafından yavaş yavaş anlatılabilir. Ancak bu durumda bir tercih yapmak gerekirse bu eğitimin anne tarafından verilmesi daha uygun olacaktır.

- İlerleyen süreçte okullarda hatırlatma ve pekiştirme çalışmaları yapılabilir.

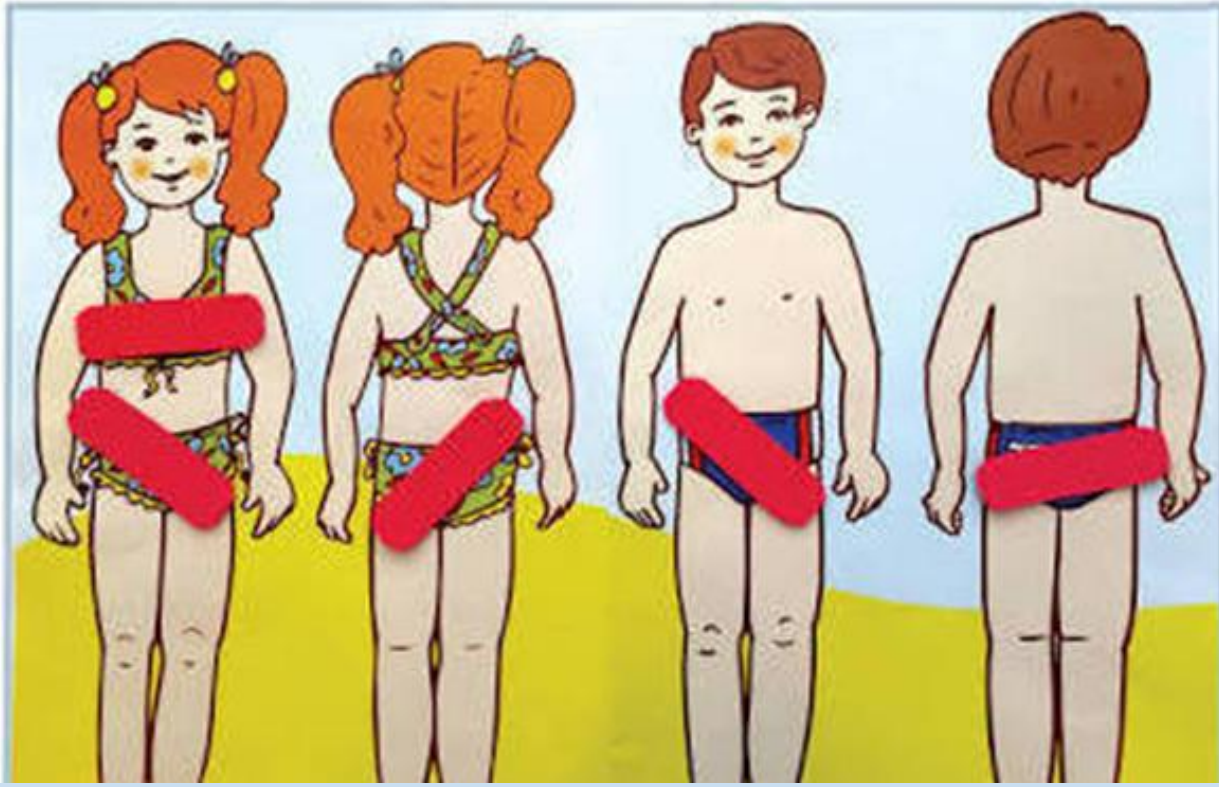
- Mahremiyet eğitiminin çocuklara korku ve endişe yaratmadan, günlük yaşamın içinde doğal olarak verilmesi uygundur.

• Çocuğun kendi mahremini / özel alanını koruyabilmesi adına öncelikle bu alanı çocuğa doğru ve dikkatli bir şekilde tanımlamak gerekir. Bu bölgeler;

- dudak,
- göğüsler,
- popo ve bacak arasından meydana gelmektedir.

Kollarını iki yana açtığında orası
senin özel bölgeni gösterir,
yabancılar daha fazlasına
yaklaşamaz

- Bu alanların başkalarından gizlenmesiyle birlikte ihtiyaç durumunda yalnızca anne, baba ve yanında ebeveynleri olduğu sürece doktoru dışında kimsenin görmemesi ve dokunmaması gerektiği çocuğa öğretilmelidir.
- Çocuğun cinsiyeti ne olursa olsun bir yabancı yetişkinle (bu doktoru bile olsa) bir ortamda yalnız kalmamalıdır, mutlaka odanın içerisinde ebeveynlerinden biri bulunmalıdır.

- Çocuklara mahremiyet eğitimi verilirken "ayıp, günah, yasak" gibi kelimeler yerine " özel bölge" sözcüğünün kullanılması çocuğun duygusal gelişimi açısından önemlidir.
- Anne ve babanın çocuğa dokunacağı durumlarda ona nedenini açıklayıp izin alarak yaklaşması gerekmektedir. Bu davranış çocuğun kendi beden imgesinin oluşmasına katkı sağlayacağı gibi korunma refleksi ve hayır diyebilme becerisini kazandırır.

- Ebeveynler veya akrabalar çocukları severken ya da onlarla oyun oynarken özel b6lgeler ile ilgili Őaka yapmaktan kaçınmalıdır, son derece hassas ve titiz davranılmalıdır.

- Çocuklara anne/babanın veya kardeşlerin odası kapalı ise odaya kapıyı tıkladıp izin alarak girmesi gerektiği öğretilmelidir.
- En iyi öğretme biçimi ise tabi ki rol model olmaktır.
- Bu yüzden çocuğun odasına girerken kapısının çalınıp izin alınması çocuğa iyi bir öğrenme sağlayacaktır. Çünkü o oda özel alandır ve özel alanlara girişte izin alınır.

- Küçük yaşlardan itibaren çocukları başkalarının yanında giydirmemek, altlarını değiştirirken bir başka odaya götürmek çocuğun mahremiyetine saygı gösterdiğinizi ona hissettirir.
- “O daha küçük, bilmez, anlamaz veya bu amcası, o teyzesi yabancı değil” diye düşünerek çocuğu başkalarının önünde giydirip soymak doğru değildir.

- Özellikle üç-dört yaşından itibaren cinsiyet ayırt etmeden çocuğu alt iç çamaşırı ile yıkamak, çamaşırını değiştirirken mümkün olduğunca hızlı ve o alana bakmamaya çalışmak onun özeline saygı gösterdiğinizi hissettirmek çocuklarda mahremiyet duygusunun gelişmesine katkı sağlayacaktır.

- Tuvalet eğitimi verilirken eğitimin bir parçası olarak tuvalette yalnız olunması, başkalarının göreceği şekilde tuvaletini yapmaması gerektiği çocuğa anlatılmalıdır.

- Olası bir istismar durumunda çocuğunuzun bu olayı sizinle paylaşabilmesi için öncelikle onunla sağlıklı bir iletişim kurabilmiş olmanız gerekmektedir.
- Çocuk üzerinde otorite kurma arzusuyla sergilenen katı tutum; ebeveyn ve çocuk arasında iletişimi koparır.

- Çocuklarınızın size korkmadan, utanmadan her sıkıntıda gelebilmeleri için onlara katı bir tutum değil sıcak ve samimi bir yaklaşım göstermelisiniz.
- Çocuklarımıza öğretmek istediğimiz her davranışı yetişkinler olarak önce bizlerin uygulaması ve örnek olması gerekmektedir. Mahremiyet dâhil her türlü değer eğitiminin en iyi verilme şekli ancak rol model olma yöntemiyle mümkün olacaktır.

- Çocuklara mahremiyetlerinin ihlal edildiği durumlarda çekinmeden itiraz etmeleri, bağırmaları, kaçmaları veya yardım istemeleri gerektiği anlatılmalıdır.

- Çocuklar mahremiyetlerine yönelik tehdit hissettikleri durumları ebeveynleriyle veya güvendikleri bir yetişkinle paylaşmaya teşvik edilmelidir.
- Böyle bir durum anlatıldığı zaman önemseyerek dinlenmeli ve asla "sana öyle gelmiştir, yanlış anlamışsındır, o öyle yapmaz" gibi kelimeler kurulmamalıdır. Çünkü bu tavır çocuğunuza, ona inanmaz veya bu durumu küçümser olduğunuzu düşündürür.

- Onu anladığınızı ve bu konuda kendini kötü hissetmiş olabileceğini ancak bunu halledeceğinizi anlatmalısınız. Ve sizinle bu durumu paylaştığı için çocuğunuza teşekkür etmelisiniz.
- Konuyu yalnızca ismi geçen kişi veya şahısla ciddi bir tavır ile ikaz ederek konuşmalı ve bu durumun bir daha yaşanmaması gerektiğinin altını çizerek konunun takipçisi olacağınızı ona bildirmelisiniz.

- İleri derecede bir cinsel istismar söz konusu ise vakit geçirmeden en yakın karakol aracılığı ile savcılığa suç duyurusunda bulunmalısınız.

- Çocuğunuzun kendini ifade edemeyecek, mahremiyetini korumakta zorlanacak ya da koruyamayacak bir durumu varsa dikkatli olmalı, çocuğunuzdaki farklılıkları iyi gözlemlemelisiniz.

- Fiziksel Göstergeler

- Yürüme ve oturmada zorluk çekme
- Yırtılmış, lekeli veya kanlı iç çamaşırları.
- Genital bölgede acı, şişkinlik, kızarıklık, kanama ya da kaşıntı.
- İdrar yapmada acı çekmek
- Genital bölgenin dışında bereler, kanama ya da yırtılmalar olması
- Cinsel yolla bulaşan hastalığın tespiti

• Davranışsal Göstergeler

- • Histeri, duygularını kontrol edememe
- • Okulda beklenmedik zorlanmalar
- • Uzaklaşma ve depresyon
- • Kardeş rekabetinde aşırı üzülme
- • Akranlarla ilişkilerde zorluk ve onlarla ilişkiden çekinme
- • Kendi kendine sosyal tecrit oluşturma
- • Fiziksel temas veya yakınlıktan kaçınma
- • Ani ve aşırı kilo değişimi (zayıflama ya da şişmanlama)
- • Belli yerlerden ve kişilerden çok fazla korkma
- • Tanıdık bir yetiştiriciden kaçma ya da kaçınma davranışı sergileme
- • Kabuslar • Fobiler-korku tepkileri

- • Uyku bozuklukları
- • İçe kapanma
- • Dikkat eksikliđi
- • Enürezis-Enkoprezis (Herhangi bir kas rahatsızlığına bağlı olmaksızın idrar ve dışkı kaçırma problemleri)

Sağlıklı günlerde yüz yüze yapabildiğimiz çalışmalarda buluşmak ümidiyle
hoşça kalın, sevgi ve saygıyla kalın.

Meral TUTAN